การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

IMPLEMENTATION OF A COMMUNITY-BASED STUDENT SUPPORT SYSTEM IN SPECIAL EDUCATION CENTERS IN NORTHEASTERN THAILAND UNDER THE SPECIAL EDUCATION BUREAU

[1]เมษา จุรัย, [2]ศุภธนกฤษ ยอดสละ และ [3]วสันต์ชัย กากแก้ว

[1]Mesa Jurai, [2]Suphatanakris Yordsala and [3]Wasanchai Kakkaew

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, ประเทศไทย

Surindra Rajabhat University, Thailand

[1]loveamsa153@gmail.com

Received: February 5, 2025; **Revised**: February 28, 2025; **Accepted**: March 11, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 46 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 20 คน หัวหน้าหน่วยบริการ จำนวน 271 คน

[1] นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ผู้แทนผู้ปกครอง, ผู้แทนองค์กรชุมชน) จำนวน 40 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 377 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ผลวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเรียงดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 2) ด้านการส่งต่อนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการคัดกรองนักเรียน และ 5) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

คำสำคัญ : ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน,ชุมชนเป็นฐาน,การศึกษาพิเศษ

Abstract

This research aimed to: (1) examine the current situations and the desirable conditions of a community-based student support system in special education centers in Northeastern Thailand under the Special Education Bureau; and 2) priority needs regarding the implementation of a community-based student support system in special education centers in Northeastern Thailand under the Special Education Bureau; The target group for this study consisted of 46 school administrators and deputy directors, 20 heads of the student support system, 271 service unit heads, and 40 representatives from the Basic Education Commission (including parent and community organization representatives), totaling 377 participants, selected through purposive sampling. The research instruments included a five-point Likert scale questionnaire, interview forms for schools demonstrating best practices, and an evaluation form for assessing the appropriateness and feasibility of the guidelines. Statistical analyses employed mean, standard deviation, and the Priority Needs Index (PNI). The study found that: The current implementation of the community-based student support system was generally at a high level, with the overall desirable condition for its implementation also being at a highest level. When ranking the Priority Needs Index (PNI) from highest to lowest, the priorities were as follows: (1) student promotion and development; (2) student referral; (3)

problem prevention and resolution; (4) student screening; and (5) individual student recognition.

Keywords: Student Support System, Community-Based, Special education

บทนำ

งานช่วยคนพิการนี้ ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะว่าผู้พิการ มิได้เป็นผู้ที่อยากพิการ แต่อยากช่วยตนเอง ถ้าเราไม่สามารถช่วยเขาให้สามารถที่จะปฏิบัติงานอะไรเพื่อชีวิตและมีเศรษฐกิจของครอบครัวจะทำให้เกิดสิ่งที่หนักในครอบครัว หนักแก่ส่วนรวม ฉะนั้น นโยบายที่จะทำก็คือ ช่วยเขาให้ช่วยตนเองได้ เพื่อที่จะให้เขาสามารถเป็นประโยชน์ต่อสังคม (พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว,2517) รัฐบาลไทยได้ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ อย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการศึกษาที่มีคุณภาพและเสมอภาค ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ระบุไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพและพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2556 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้ 1) ได้รับการศึกษาโดยที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น 3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ, 2551)

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยมีภารกิจสนับสนุน ส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสผ่านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ มีทักษะที่ดีสามารถพึ่งตนเองได้ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรี มีคุณภาพชีวิตที่ดี สถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ศูนย์การศึกษาพิเศษ 2) โรงเรียนเฉพาะความพิการ 3) โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566 – 2710) ดำเนินการ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาค

ส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมการวิเคราะห์สถานการณ์ ตลอดจนแนวโน้มการพัฒนาให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ รวมถึงกฎหมายและพันธกรณี ที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี ภายใต้วิสัยทัศน์ “คนพิการทุกคนได้รับการศึกษา พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและปลอดภัยในสังคม แห่งการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่” โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมการศึกษา ที่มีคุณภาพให้แก่คนพิการอย่างทั่วถึงและเสมอภาค (แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 4, พ.ศ. 2566 – 2710)

ศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยได้รับการประกาศจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษครบทั้ง 77 จังหวัดขึ้น โดยให้บริการผู้เรียนที่มีความบกพร่องทั้ง 9 ประเภท (กระทรวงศึกษาธิการ,2552) แบ่งประเภทการให้บริการ ออกเป็น 2 แบบ ดังนี้ 1) ให้บริการในศูนย์ โดยมีรูปแบบการรับบริการ 2 แบบ คือ แบบไป-กลับ และแบบประจำ 2) ให้บริการนอกศูนย์ โดยมีรูปแบบการรับบริหาร 3 แบบ คือ แบบให้บริการที่บ้าน โรงพยาบาล และหน่วยบริการ ทั้งนี้ศูนย์การศึกษาพิเศษ ยังเปิดรับนักเรียนตลอดปีการศึกษา ไม่มีวุฒิการศึกษา เป็นการจัดชั้นเรียนแบบเตรียมความพร้อม เพื่อการส่งต่อนักเรียนเข้าสู่โรงเรียน เรียนรวม โรงเรียนเฉพาะความพิการต่อไป การจัดการเรียนการสอนจะใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยได้จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล IIP แบบมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจำแนกอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องและนักเรียนต่อครูตามประเภทความพิการ ดังนี้ 1) ประเภท หูหนวก ตาบอด พิการแขนขา นักเรียน 10 คน ต่อ 1 ห้อง นักเรียน 5 คน ต่อครู 1 คน 2) ประเภท ปัญญาอ่อน พิการซ้อน นักเรียน 8 คน ต่อ 1 ห้อง นักเรียน 4 คน ต่อครู 1 คน และ 3) ประเภท ออทิสติก นักเรียน 6 คน ต่อ 1 ห้อง นักเรียน 3 คน ต่อครู 1 คน (สำนักงาน ก.ค.,2546) สำหรับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ นั้น ได้ดำเนินงานระบบตามรูปแบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,2567)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการพัฒนาการบริหารจัดการการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน นักเรียนทุกคนต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครองอย่างรอบด้านด้วย

กระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสมและทันการณ์ ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนดีมีความสุขและปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน ดังจุดเน้นเพื่อการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปี 2567 ปีแห่งการดูแลช่วยเหลือ คุ้มครอง เพื่อความสุขและความปลอดภัยของนักเรียน “เรียนดี มีความสุข” ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ฯลฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

จากการรายงานผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจาก เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ มีความแตกต่างจากเด็กทั่วไป ประสบปัญหาในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน จากการที่ได้รับข้อมูลที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งผลให้การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้เรียนเรียนไม่มีการพัฒนา อีกทั้งศูนย์การศึกษาพิเศษและผู้ปกครองขาดความเข้าใจในด้านการส่งต่อนักเรียน ไม่ให้ความร่วมมือ มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน ผู้เรียนไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที และเกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการพัฒนา อันเป็นสาเหตุให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดประสิทธิภาพ (รายงานผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4,2566)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อที่จะได้ทราบสภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้านคัดครองผู้เรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้เรียน รวมไปถึงแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนได้มีแนวทางในการบริหารงานและสามารถดำเนินงานตามระบบการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูและผู้เกี่ยวข้องจะได้ร่วมมือกันช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้มีพัฒนาการก้าวหน้าในทุกด้าน สามารถปรับตัว แก้ปัญหาพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จและอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งผลการ วิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ และเพื่อเป็นแนวทางที่ผู้บริหารของ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ จะได้นำผลการวิจัยไปปรับเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 46 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 20 คน หัวหน้าหน่วยบริการ จำนวน 271 คน ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ผู้แทนผู้ปกครอง, ผู้แทนองค์กรชุมชน) จำนวน 40 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 377 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูหัวหน้าหน่วยบริการและผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ผู้แทนผู้ปกครอง, ผู้แทนองค์กรชุมชน) ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert , Rating Scale) มี

จำนวนทั้งหมด 42 ข้อ แบ่งเป็นด้านที่ 1 จำนวน 10 ข้อ ด้านที่ 2 จำนวน 9 ข้อ ด้านที่ 3 จำนวน 8 ข้อ ด้านที่ 4 จำนวน 7 ข้อ ด้านที่ 5 จำนวน 8 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การหาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น PNI (Priority Needs Index) จากสูตร PNI ของ (สุวิมล ว่องวาณิช. 2550)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม

รายการ	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)		
	$\overline{X}$	S.D	แปลความหมาย	$\overline{X}$	S.D	แปลความหมาย
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.29	0.27	มาก	4.56	0.26	มากที่สุด
2. การคัดกรองนักเรียน	4.34	0.32	มาก	4.62	0.25	มากที่สุด
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.25	0.23	มาก	4.57	0.29	มากที่สุด
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.30	0.34	มาก	4.59	0.31	มากที่สุด
5. การส่งต่อนักเรียน	4.30	0.39	มาก	4.61	0.30	มากที่สุด
รวม	4.30	0.31	มาก	4.59	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ =4.30 , S.D=0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\overline{X}$ =4.30, S.D=0.39) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\overline{X}$ =4.30 , S.D=0.34) รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\overline{X}$ =4.34 , S.D=0.32) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\overline{X}$ =4.29 , S.D=0.27) และด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\overline{X}$ =4.25 , S.D=0.23) สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.29 , S.D=0.28) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\overline{X}$ =4.62 , S.D=0.25) รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\overline{X}$ =4.61 , S.D=0.30) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\overline{X}$ =4.59 , S.D=0.31) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\overline{X}$ =4.57 , S.D=0.29) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\overline{X}$ =4.56 , S.D=0.26) ตามลำดับ

2. ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน(D) และ สภาพที่พึงประสงค์ (I) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modifiend}$) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวมและเป็นรายด้าน

รายการ	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.29	4.56	0.063	5
2. การคัดกรองนักเรียน	4.34	4.62	0.064	4
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.25	4.57	0.075	1
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.30	4.59	0.067	3
5. การส่งต่อนักเรียน	4.30	0.39	0.072	2

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เมื่อเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($PNI_{Modifiend}$ = 0.075) 2) ด้านการส่งต่อนักเรียน ($PNI_{Modifiend}$ = 0.072) 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($PNI_{Modifiend}$ = 0.067) 4) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($PNI_{Modifiend}$ = 0.064) และ 5) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($PNI_{Modifiend}$ = 0.063) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.30, S.D=0.31) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\overline{X}$ =4.-30, S.D=0.39) ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นสถานศึกษาที่เตรียมความพร้อมนักเรียนเพื่อเข้าสู่ระบบการศึกษา จึงมีการสร้างเครือข่ายในการดูแลให้ความช่วยเหลืออย่างหลากหลาย ซึ่งเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ บทบาทที่ 4 จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) ดำเนินการโดย ประสานเครือข่ายในการบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) ในลักษณะสหวิทยาการ เช่น ส่งไปรับบริการวินิจฉัยหรือฟื้นฟูทางการแพทย์ส่งต่อไปฝึกอาชีพ เป็นต้น สถานศึกษามีกระบวนการจัดการการให้บริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ โดยการสำรวจ จัดทำและจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานให้คนพิการได้รับบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากผู้ปฏิบัติงานและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคนพิการทั้งด้านการศึกษา การแพทย์ การสังคมสงเคราะห์และการอาชีพ เช่น วินิจฉัย หรือฟื้นฟูทางการแพทย์ การเรียนรวม การสังคมสงเคราะห์ การได้รับสิทธิทางกฎหมาย และการฝึกอาชีพ เป็นต้น รวมทั้งจัดเตรียมคนพิการให้มีความพร้อม โดยคำนึงถึงความต้องการของคนพิการด้านสภาพแวดล้อม ช่วงระยะเวลาในสภาพแวดล้อมหนึ่งไปสู่สภาพแวดล้อมหนึ่ง เช่น จากสถานศึกษาหนึ่งไปอีกสถานศึกษาหนึ่ง จากบ้านไปสู่สถานศึกษา/โรงพยาบาล/สถานประกอบการอื่นๆ ตามความต้องการจำเป็นของคนพิการ โดยจะต้องให้คนพิการ/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับคณะสหวิชาชีพ เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านของคนพิการมีข้อจำกัดน้อยที่สุด ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรภพ รัตนวรรณ (2566) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนาแนวทางการดาเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากด้านที่มีค่ามากที่สุดเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนและด้านการส่งต่อ

ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา ศรีเสมอ (2566) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 สภาพปัจจุบัน ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การส่งเสริมนักเรียนและพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์ (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า สภาพปัจจุบันของพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.29 , S.D=0.28) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\overline{X}$ =4.62 , S.D=0.25) ซึ่งการคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นหรือตามดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาจัดได้ 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษ ซึ่งในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา ครูที่ปรึกษาควรมีการติดตามและประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อการช่วยเหลือส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2555) ได้กำหนดไว้ว่า ความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดพฤติกรรมที่หลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นมีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลของนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกทาง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา ศรีเสมอ (2566) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรภพ รัตนวรรณ (2566) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วน

ร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากด้านที่มีค่ามากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อ ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสุดา เหลืองสุข (2566) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่งสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพ เดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เรียงลำดับจากความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 2) ด้านการส่งต่อนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการคัดกรองนักเรียน และ 5) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน จะมุ่งไปในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ซึ่งการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลุ่มพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มศักยภาพมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆ กลุ่มพิเศษ ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่หลากหลายตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนแต่ละบุคคล เพื่อ จะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่กลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ Reinke, Herman และ Sprick (2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การลดปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในปัจจุบันและอนาคตผ่านการสอนในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า การช่วยเหลือและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน ถ้าสามารถทำได้ถูกทางก็จะเป็นการช่วยลดระดับของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและลดความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดกับโรงเรียน ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียนซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้

อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ ดังนั้นผลกระทบจากการจัดระบบการช่วยเหลือภายในโรงเรียนอาจมีผลกระทบต่อปัญหาด้านพฤติกรรม การให้ความช่วยเหลือในชั้นเรียน โดยใช้รูปแบบการให้คำปรึกษา มีมุ่งหมายเพื่อป้องกันและเปลี่ยนแปลงระบบในห้องเรียนภายใต้ระบบของโรงเรียน ผลลัพธ์ที่ได้แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาในชั้นเรียนมีผลทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ลดพฤติกรรมด้านการทำลาย และพบว่าการให้คำปรึกษาในห้องเรียนทำให้พฤติกรรมของครู และนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Watson-Davis (2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจของครูในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จุดมุ่งหมายของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อทดสอบความเข้าใจเบื้องตนของครูและประสบการณ์ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความเข้าใจของครูในระบบดูแลนักเรียน และนักเรียนได้รับผลอย่างไรและผลสรุปบ่งชี้ถึงความจำเป็นในการสนับสนุนระบบสำหรับครูและนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในทุกระดับ โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่ำ 6 โรงเรียน ในตำบลท้องถิ่นในเมืองลอสแองเจิลลิส ถูกสุ่มเลือกให้มีส่วนร่วมในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งความเข้าใจของครูสนองต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสบการณ์ของครูในระบบดูแล และความจำเป็นของระบบที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า 34% ของผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในระบบและ 81.5% เห็นว่ามีความจำเป็นต้องแจ้งครูเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในระบบดูแล 81% มีความเชื่อว่า โรงเรียนไม่ได้มีนักเรียนอยู่ในระบบดูแล และ 93% มีความเชื่อว่าต้องได้รับการสนับสนุนพัฒนาในอาชีพครูในพื้นที่เกี่ยวกับวิชาการสังคมและอารมณ์ เพื่อให้เกิดผลออกมาสู่ตัวนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของญาดา สังขภิญโญ (2564) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิ่งสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและ แก้ปัญหาและด้านการส่งต่อ ตามลำดับ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน รวมทั้งความต้องการจำเป็นการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชมเป็นฐาน ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

_____. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

จักรภพ รัตนวรรณ.(2566).*การพัฒนาแนวทางการดาเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ญาดา สังขภิญโญ (2565) .*รูปแบบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิ่งสำหรับสถานศึกษา สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พรวิมล กลิ่นศรีสุข. (2564). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พรสุดา เหลืองสุข (2566).*การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่งสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษา. 134(40 ก), หน้า 1-90.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2556). *การจัดการศึกษาสาหรับคนพิการ ฉบับที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน***.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2558). *คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. โรงพิมพ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ: กรุงเทพฯ.

_____. (2559). *แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2560-2564)***.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

_____. (2563). *ประวัติความเป็นมา.* [ออนไลน์]. ได้จาก : http://special.obec.go.th/article1.php. [สืบค้น เมื่อ วันที่ 25 กรกฎาคม 2567].

สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). *การประเมินความต้องการจำเป็น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Reinke, K, Herman, C. and Sprick, R. (2011). *Motivational Interviewing for Effective Classroom Management: The Classroom Check-up*. New York:Guilford Press.

Watson-Davis, D. (2011). Teacher's Understanding, Perceptions, and Experiences of Students in Foster Care: A Forgotten Population. *Dissertation Abstracts International*, 71(3), 107-A.